Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej w Słupsku

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2018 rok

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232), art. 4^1 ust. 1, 2, 5 i art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487, poz. 2245), art.10 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, poz. 1458)

Rada Miejska w Słupsku

uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2018 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Słupska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 roku.

Załącznik do Uchwały Nr ……...
Rady Miejskiej w Słupsku
z dnia …… …...……. 2017 roku
w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Uzależnień na 2018 rok

MIEJSKI
PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
UZALEŻNIEŃ NA 2018 ROK

Słupsk 2018 rok

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2018 rok jest kompleksowym planem, który obejmuje system zintegrowanych działań prowadzonych równolegle w obszarach:

1) ochrony zdrowia,
2) polityki społecznej,
3) edukacji i wychowania,
4) kultury i sportu,
5) rozwoju aktywności i samorządności obywatelskiej,
6) bezpieczeństwa publicznego.

W programie ujęto zadania własne gminy wynikające z zapisów:

- art. 4[1] ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości iprzeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487, poz. 2245)
- art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, poz. 1458)
- art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1390).

Sposób rozwiązywania problemów ujęto w ramy różnorodnych oddziaływań, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się połączenie w jeden spójny system współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów, a szczególnie samorządu terytorialnego, szkół, ośrodka pomocy społecznej, policji, sądu i organizacji pozarządowych.

Podejmowane przedsięwzięcia wymagają działań zintegrowanych, sprawnie skoordynowanych, co pozwoli na udzielanie właściwej pomocy oraz wyznaczanie właściwych kierunków do dalszej pracy.

W ramach programu ujęto realizację działań:

1) informacyjnych i edukacyjnych,
2) profilaktycznych w zakresie profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej,
3) redukcji szkód, rehabilitacji (readaptacji, reintegracji) zdrowotnej, społecznej i zawodowej, obejmujących:
a) system pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz z grupy ryzyka,
b) system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskazane wyżej działania skoordynowane są z zadaniami ujętymi w:

1. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Słupsku na lata 2010-2018,
2. Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, (zadania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oznaczone będą w przedmiotowym programie –„ NPZ”.)

Dla uzyskania pozytywnych efektów, model działań profilaktycznych i pomocowych powinien być interdyscyplinarny oraz kompleksowy. Dlatego też podejmowane działania muszą być kierowane równolegle do dzieci i młodzieży ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież zagrożoną i niedostosowaną, do ich środowiska rodzinnego, kadry realizującej zadania profilaktyczne i pomocowe oraz do społeczności lokalnej.

II. CELE GŁÓWNE PROGRAMU

1. **Eliminowanie i łagodzenie zagrożeń społecznych oraz przejawów niedostosowania społecznego, w szczególności zagrażających zdrowiu i życiu dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.**
2. **Zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychospołecznej, osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzinom.**
3. **Zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychospołecznej i prawnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.**
4. **Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Cele główne realizowane będą poprzez:

1. prowadzenie działań systemowych niezbędnych do:
   1) rozwiązywania problemów na poziomie:
      a) instytucjonalnym - jednostki samorządowe, policja, sąd, organizacje pozarządowe,
      b) środowiskowym – osiedle, ulica, podwórko, szkoła.
   2) koordynacji instytucjonalnej i środowiskowej.

2. edukację społeczeństwa i pozyskiwanie współpracowników, w tym mediów w celu rzetelnego informowania o działaniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

3. rozbudowanie form profilaktyki poprzez upowszechnianie rekomendowanych programów

profilaktycznych oraz „dobrych praktyk”.

4. realizację różnorodnych programów pomocowych, w tym programów pracy z rodziną – poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, edukacja rodziców, grupy wsparcia itp.

III. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Szerokie ujęcie problemu wyznacza cztery podstawowe nurty działań, kierowanych do różnych grup odbiorców:

1) działania uprzedzające: informacyjne i edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, w tym w szczególności do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz osób pracujących na rzecz pomocy rodzinom. Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

2) działania powstrzymujące: psychologiczne, pedagogiczne, reedukacyjne i inne kierowane do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z grupy ryzyka z utrudnioną bądź zaburzoną socjalizacją,

3) działania interwencyjne: pomoc pedagogiczna, psychologiczna, prawna kierowana do środowisk w kryzysie,

4) działania wspierające i korekcyjne: pomoc pedagogiczna, praca socjalna, psychologiczna, terapeutyczna kierowana do osób uzależnionych oraz współuzależnionych.

Przedsięwzięcia podejmowane w ramach programu mają przyczynić się do:

1) ograniczenia zjawisk patologii społecznej, takich jak: narkomania, alkoholizm, agresja, przemoc,
2) wypracowania form i metod pracy nad określonymi problemami społecznymi,
3) skutecznego reagowania na przejawy problemów społecznych,
4) pobudzenia inicjatyw społecznych,
5) wytworzenia w społeczności lokalnej poczucia odpowiedzialności za przestrzeganie prawa,

zasad i norm społecznych.

IV. ZASOBY LOKALNE

1. **Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -** bierze udział przy konstruowaniu i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, inicjuje działania dotyczące problematyki uzależnień w mieście, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, podejmuje działania w przypadku powzięcia informacji o stosowaniu przemocy domowej, opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, ocenia efektywność podejmowanych działań, przeprowadza kontrole w zakresie realizacji zadań przedmiotowego programu.
2. **Placówki oświatowe,** tj.: przedszkola i szkoły prowadzą profilaktyczną działalność informacyjno - edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.
3. **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie -** wykonuje pracę socjalną z rodzinami, w których występuje alkoholizm, narkomania, przemoc; motywuje do podjęcia leczenia; realizuje zadania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, prowadzi świetlice środowiskowe, organizuje wypoczynek dla dzieci, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy patologii społecznych.
4. **Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – realizuje ustawowe zadania dotyczące sprawowania opieki nad osobami nietrzeźwymi, prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną oraz pomocową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w punkcie konsultacyjnym.
5. **Komenda Miejska Policji –** realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie: sporządza wnioski i wywiady środowiskowe w sprawach dot. zastosowania obowiązku leczenia odwykowego, prowadzi działania z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy z młodzieżą szkolną oraz osobami dorosłymi, kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących sprzedaż alkoholu, prowadzi systematyczne kontrole trzeźwości kierowców.
6. **Straż Miejska** - kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących sprzedaż alkoholu pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałania alkoholizmowi.

7. **Sąd Rejonowy - III Wydział Rodzinny i Nieletnich** - orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego oraz ustanawia nadzór kuratora sądowego.
8. **Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego oraz jednostki miejskie** realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, agresji rówieśniczej i przemocy w rodzinie m.in. poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, programów profilaktycznych, świetlic środowiskowych, pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz różnorodnych programów rozwojowych.

V. SZCZEGÓŁOWA REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

1.1. Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu (NPZ, VI.3; 3.3-1), polegające m.in. na:

1) realizacji programów ponadpodstawowych psychoterapii uzależnienia, w tym dla osób stosujących przemoc oraz programów ograniczenia picia alkoholu – prowadzenie grup wsparcia.

1.2. Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia (NPZ, VI.2; 3.3-3).

1.3. Współpraca z placówkami służby zdrowia, stowarzyszeniami oraz innymi podmiotami i osobami fizycznymi w zakresie realizacji wymienionego zadania, monitorowania prowadzonej działalności oraz określania nowych potrzeb.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba placówek realizujących zadania w ramach programu,
- liczba i rodzaje programów psychoterapii uzależnienia,
- liczba specjalistów prowadzących zajęcia,
- liczba osób uczestniczących w zajęciach,
- liczba osób po raz pierwszy uczestniczących w zajęciach,
- liczba osób, które ukończyły udział w zajęciach,
- liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię,
- okres oczekiwania na udział w zajęciach.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

2.1. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym (NPZ, VI.3; 3.3-6), polegające m.in. na organizowaniu i przekazywaniu środków finansowych na realizację wybranych usług i programów, w szczególności na:

a) działalność Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie „TAMA", w którym prowadzone są: dyżury interwencyjne, konsultacje psychologiczne, grupy wsparcia oraz porady prawne,

b) wspieranie działalności innych placówek udzielających pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym pomocy całodobowej.

2.2. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc, m.in. poprzez kontynuację programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie (NPZ VI.3; 3.3-7)

2.3. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym (NPZ, VI.3;3.3-5), m.in. poprzez realizację programów:

a) psychoterapii współuzależnienia,

b) pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików).

2.4. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz podejmowanie działań zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego w ramach zadań komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2.5. Prowadzenie poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, np. telefon zaufania, komunikator skype.

2.6. Współpraca z jednostkami miejskimi, instytucjami i stowarzyszeniami na rzecz pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie m. in. w ramach działalności zespołów interdyscyplinarnych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba placówek realizujących zadania,
- liczba i rodzaje programów,
- liczba wykwalifikowanej kadry prowadzącej zajęcia,
- liczba osób uczestniczących w programach,
- liczba osób po raz pierwszy korzystających z pomocy i wsparcia,
- liczba osób korzystających z pomocy całodobowej,
- liczba udzielonych porad,
- liczba osób, które ukończyły udział w zajęciach,
- liczba wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3.1. Działania Narodowego Programu Zdrowia: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii - pkt VI.2. NPZ

3.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne, w tym:

1) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat

zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy"), a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia,

2) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie,

3.1.2. Profilaktyka uniwersalna, w tym:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,

2) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

3.1.3. Profilaktyka selektywna, w tym:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny,

3.1.4. Profilaktyka wskazująca, w tym:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji

psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

3.1.5. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych, w tym:
1) realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej (m.in.:ESPAD, „Młodzież”), prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA.

3.2. Działania Narodowego Programu Zdrowia: Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- pkt VI.3.

3.2.1. Działania informacyjne i edukacyjne, w tym:
1) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
2) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
3) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,

3.2.3. Profilaktyka uniwersalna, w tym:
1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój,
2) poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
3) wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.

3.2.4. Profilaktyka selektywna, w tym:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;

2) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

3.2.5. Profilaktyka wskazująca:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej.

2) udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się.

3.3. Podczas realizacji programów profilaktycznych należy niwelować czynniki ryzyka i wzmacniać czynniki chroniące zgodnie z następującym wyszczególnieniem:

3.3.1. dzieci i młodzież:

1) wspieranie umiejętności psychospołecznych m.in. radzenie sobie z trudnymi emocjami, konstruktywnego porozumiewania się, rozwiązywania konfliktów, budowania pozytywnego obrazu siebie,
2) wzmacnianie zdrowych reguł funkcjonowania w społeczeństwie,
3) wzmacnianie postaw asertywnych,
4) budowanie pozytywnej samooceny,
5) radzenie sobie z presją rówieśniczą.

3.3.2. rodzice:

1) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności rodzicielskich,
2) konstruktywne porozumiewanie się w relacji rodzic – dziecko,
3) zmiana postaw rodzicielskich, minimalizowanie występowania zachowań ryzykownych,
4) wzmacnianie więzi emocjonalnej,
5) wspieranie dziecka,
6) kontrola rodzicielska adekwatna do potrzeb rozwojowych i wieku dziecka,

7) umiejętność budowania dobrych relacji z dzieckiem,

8) umiejętność wprowadzania zasad i wyznaczania granic.

3.3.3. nauczyciele/wychowawcy:

1) rozwijanie umiejętności wychowawczych m.in. umiejętność rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży, wspieranie w trudnych sytuacjach,

2) konstruktywne porozumiewanie się w relacji nauczyciel – dziecko,

3) zmiana postaw wychowawczych, minimalizowanie występowania zachowań ryzykownych,

4) wspieranie dziecka,

5) kontrola wychowawcza adekwatna do potrzeb rozwojowych i wieku ucznia,

6) umiejętność budowania dobrych relacji z uczniem,

7) umiejętność wprowadzania zasad i wyznaczania granic.

3.3.4. środowisko lokalne:

1) zwiększenie zaangażowania przedstawicieli środowiska lokalnego w przeciwdziałanie niepożądanym zachowaniom społecznym,

2) zwiększenie skuteczności pomocy osobom potrzebującym.

3.4. Zadania dotyczące prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, realizowane poprzez:

1) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych,

2) opracowywanie kampanii informacyjnych na temat możliwości skorzystania z oferty działań profilaktycznych oraz uzyskania wsparcia w placówkach pomocowych na terenie miasta Słupska,

3) realizację programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem rozszerzania ich oferty o zajęcia rozwojowe w tym: artystyczne, teatralne, muzyczne, taneczne, naukowe, czytelnictwo i edukację multimedialną oraz pozalekcyjne zajęcia sportowe, ukierunkowanych na rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży,

4) organizację motywacyjnych programów profilaktycznych,

5) organizację wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka,

6) realizacja zajęć i programów socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży - dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, klubów i palcówek dla dzieci i młodzieży oraz „pedagogów ulicznych",

7) dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

8) realizację całorocznej, stacjonarnej psychoterapii indywidualnej i grupowej dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, neofitów oraz ich rodzin.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba instytucji/organizacji realizujących zadania,
- liczba odbiorców,
- liczba i rodzaje programów,
- liczba kampanii,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych - służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, poprzez:

4.1. współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego oraz instytucjami w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie. Wspomaganie działalności tych podmiotów, m.in. w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu, w tym wspieranie funkcjonowania:

a) środowisk abstynenckich (NPZ VI.3; 3.3-4),

b) bezpiecznych miejsc pobytu dla osób uzależnionych, m. in. ogrzewalnia,

c) bezpiecznych miejsc opieki nad osobą nietrzeźwą - Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

d) centrów integracji społecznej,

e) podmiotów realizujących programy, w szczególności: dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, z uwzględnieniem działań informacyjno-edukacyjnych, psychologicznych, terapeutycznych i innych, w tym prowadzenie punktów konsultacyjnych,

4.2. doposażenie i dofinansowanie bieżącej działalności jednostek realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym m.in. dofinansowanie do bieżących napraw i remontów, zakup niezbędnego wyposażenia, opłat za media.

4.3. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii (NPZ VI.2; 2.2), w tym:

1) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dot. wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy") oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej,

2) szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatrzy, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy") oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,

3) prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST.

4.4. Szkolenie kadr realizujących zadania z zakresu profilakt6yki i rozwiązywania problemów alkoholowych (NPZ VI.3; 3.1.2.) , w tym:

1) kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja),

2) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3) rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,

4) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,

5) szkolenia profesjonalistów na temat FASD.

4.5. Zakup materiałów, w tym: publikacji, broszur, ulotek, dot. realizacji zadań przedmiotowego programu.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba instytucji/organizacji realizujących zadania,
- liczba odbiorców,
- liczba i rodzaje programów,
- liczba szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach.

VI. OGRANICZANIE DOSTĘPU DO ALKOHOLU.

1. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa, w tym podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13[1] i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba interwencji.

2. Ustala się liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sprzedaż detaliczna) na poziomie 2,4 %; w miejscu sprzedaży (sprzedaż gastronomiczna) na poziomie 2,1 % liczby przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta Słupsk, według stanu na dzień 12 grudnia 2017 roku. Nadzór nad prowadzeniem sprzedaży alkoholu sprawuje Wydział Centrum Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego w Słupsku.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie w wysokości:
   1) dla Przewodniczącego Komisji - 120 zł brutto,
   2) dla pozostałych Członków Komisji - 100 zł brutto.
2. Wynagrodzenie Komisji obejmuje wszystkie posiedzenia plenarne w danym miesiącu.

3. Ustala się wynagrodzenia za pracę w zespołach komisji w wysokości:
   1) zespół do spraw rozmów – 200 zł brutto za każde posiedzenie,
   2) zespół do spraw kontroli zadań realizowanych w ramach przedmiotowego programu - 50 zł brutto za każdy dzień kontroli,

4. W ramach budżetu na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień finansowany będzie udział członków Komisji w szkoleniach, konferencjach oraz innych spotkaniach związanych z realizacją ustawowych zadań z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz pokrywane będą koszty przejazdu.

VIII. RAMOWY PRELIMINARZ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W 2018 ROKU.

Podział zadań własnych gminy, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o zapobieganiu narkomanii.

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Wysokość środków	Realizatorzy zadania/ Uwagi
1	2	3	4
1.	Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych.	Kwota zostanie ustalona po przyjęciu do budżetu niewykorzystanych środków z 2017 roku.	placówki lecznictwa odwykowego
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w tym:	ogółem **232 186,00** w tym:	placówki lecznictwa odwykowego, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu programu
a)	działalność Punktu „TAMA” oraz placówek świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	200 286,00	
b)	grupy wsparcia dla członków rodzin osób uzależnionych	Kwota zostanie ustalona po przyjęciu do budżetu niewykorzystanych środków z 2017 roku	
c)	koszty postępowania dot. zobowiązania do leczenia odwykowego.	31 900,00	

3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.	ogółem **383 964,00** w tym:	jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu programu
a)	psychoterapia indywidualna i grupowa dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, neofitów oraz ich rodzin.	98 000,00	
b)	świetlice środowiskowe oraz placówki dla dzieci i młodzieży, w tym: Placówka Wsparcia Dziennego Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku - ul. Z. Augusta	ogółem 194 334,00 w tym: 102 334,00	
c)	Realizacja programów profilaktycznych.	37 630,00	
d)	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.	14 000,00	
e)	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	20 000,00	
f)	Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach profilaktycznych.	20 000,00	
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w tym:	ogółem **1 558 209,00** w tym:	placówki lecznictwa odwykowego, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu programu
a)	środowisk samopomocowych - stowarzyszeń i klubów abstynenckich	32 000,00	

b)	bezpiecznych miejsc pobytu dla osób uzależnionych - ogrzewalnia	52 650,00	
c)	bezpiecznych miejsc opieki nad osobą nietrzeźwą - Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ogółem 1 468 559,00 w tym:	
		1 132 080,00	dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Dz. 851 Rozdz. 85154
		336 479,00	pozostałe środki z budżetu miasta Dz. 851 Rozdz. 85158
d)	Szkolenia osób realizujących zadania programu,w tym pracowników oraz członków KPiRPA	5 000,00	
5.	Pozostałe wydatki w ramach programu w tym:	ogółem **162 120,00** w tym:	
a)	Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi - pełne pokrycie kosztów wynagrodzenia dwóch pracowników realizujących zadania przedmiotowego programu.	100 769,00	
b)	Wynagrodzenia członków KPiRPA	20 000,00	
c)	Koszty utrzymania i sprzątania pomieszczeń służbowych KPiRPA oraz Punktu TAMA, zakup materiałów biurowych i środków czystości oraz artykułów spożywczych	41 351,00	
	Razem: Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	**Ogółem 2 336 479,00 w tym:**	
		2 000 000,00	86 % - dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Dz. 851 Rozdz. 85153 Dz. 851 Rozdz. 85154
		336 479,00	14 % – pozostałe środki z budżetu miasta Dz. 851 Rozdz. 85158

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródła finansowania programu:

   1) szczegółowe wydatki przeznaczone na realizację zadań Miejskiego Programu, określane są w planie budżetowym miasta na 2018 rok w dziale:

   a) 851 - ochrona zdrowia rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii – środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

   b) 851 - ochrona zdrowia rozdział 85158 – Izby Wytrzeźwień – pozostałe środki pochodzące z budżetu miasta.

   2) zgodnie z art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.), środki na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

2. Zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, należące do sfery zadań publicznych zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.), będą realizowane w oparciu o zapisy tej ustawy.

3. Koordynatorem realizacji zadań jest Pełnomocnik Prezydenta Miasta Słupska ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Sposób kontroli realizacji Miejskiego Programu.

   1) Prezydent Miasta Słupska składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z wykonania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2018 rok w terminie do 31 marca 2019 roku.

   2) Bieżący monitoring realizacji zadań prowadzony jest przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z wyłączeniem działalności Placówki Wsparcia Dziennego Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku. Nadzór nad wskazaną jednostką prowadzi Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Słupsku.

   3) Szczegółowe sprawozdania finansowe składane przez Pełnomocnika oraz jednostki miejskie dysponujące środkami w ramach przedmiotowego programu są integralną częścią sprawozdania budżetowego.

UZASADNIENIE

1. Przedstawienie istniejącego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana.

Podjęcie przedmiotowej uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2018 rok wynika z zapisu art. 4^1 ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) oraz art.10 ust.1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, z późn. zm.).

2. Wyjaśnienie potrzeb i celu podjęcia uchwały.

W art. 4^1 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – ustawodawca określa zadania własne gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii. Zadania te obejmują m.in. zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz wspomagania działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii. Realizacja wymienionych zadań, zgodnie z art. 4^1 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzona jest na podstawie gminnego programu uchwalanego przez radę gminy.

3. Wskazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Miejski Program Profilaktyki i i Rozwiązywania Problemów Uzależnień uchwalany jest corocznie przez radę gminy na mocy ustaw wskazanych w podstawie prawnej niniejszej uchwały. W przedmiotowych ustawach nie wprowadzono zmian dotyczących realizacji zadań własnych gminy.

4. Charakterystyka przewidywanych skutków społecznych i gospodarczych.

Realizacja kierunków działań wyznaczonych w programie ma na celu m.in. ograniczenie dynamiki wzrostu zjawisk patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych; eliminowanie i łagodzenie zagrożeń społecznych oraz przejawów niedostosowania społecznego, w szczególności zagrażających zdrowiu i życiu dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych, zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz zwiększenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

5. Źródła finansowania i skutki finansowe związane z wejściem w życie uchwały.
Środki na realizację gminnego programu pochodzą: z opłat na wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii (86 %) oraz z pozostałych środków budżetu miasta Słupska dział 851 rozdział 85158 izby wytrzeźwień – (14%).Zgodnie z art. 18^2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za wydanie zezwolenia nie mogą być przeznaczane na inne cele. Szczegółowe zestawienie wydatków ujęto w pkt VIII przedmiotowego programu.